

Fixed Assets Control
Gemeentelijke Overheid

** Blanco pagina's zijn toegevoegd met het oog op dubbelzijdig afdrukken

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	INLEIDING.....	5
1.2	WIJZIGINGSHISTORIE.....	5
1.2.1	2012.01	5
1.2.2	2012.02	5
1.2.3	2013.01	5
2	INRICHTINGSASPECTEN FMS	7
2.1	REKENINGSOORTEN	7
2.2	BBV CATEGORIE.....	7
3	INRICHTINGSASPECTEN FIXED ASSETS CONTROL.....	9
3.1	BEDRIJFSNIVEAU : INDIVIDUELE REKENINGSCHEMA 'S VOOR ACTIVA.....	9
3.2	BEDRIJFSNIVEAU : VOORKEURWAARDES VOOR INVESTERINGSKREDIETEN	11
3.3	BEDRIJFSNIVEAU : BOEKWAARDEREGISTRATIE.....	13
3.4	TYPENIVEAU : AANVULLENDE JOURNALISERINGSGEGEVENS	14
4	INVESTERINGSKREDIETEN	15
4.1	ALGEMEEN	15
4.1.1	<i>Processen</i>	15
4.1.2	<i>Begrippen en gegevenssoorten</i>	17
4.2	TOEVOEGEN EN ONDERHOUDEN.....	19
4.2.1	<i>Toevoegen</i>	19
4.2.2	<i>Onderhouden</i>	21
4.2.3	<i>Verwijderen</i>	24
4.3	TOEWIJZEN KOSTENREKENING.....	25
4.3.1	<i>Algemeen</i>	25
4.3.2	<i>Toewijzing aan een bestaand krediet</i>	25
4.3.3	<i>Aanmaken nieuw krediet</i>	26
4.3.4	<i>Verwijderen kostenrekening</i>	26
4.4	AFSLUITEN INVESTERINGSKREDIETEN.....	27
4.4.1	<i>Nieuw activum</i>	28
4.4.2	<i>Aanvullende investering</i>	28
4.4.3	<i>Correctie grootboek</i>	28
4.4.4	<i>Nulkredieten</i>	28
4.5	JOURNALISERING	29
4.6	VERANTWOORDEN WERKELIJKE MUTATIES	31
5	LENINGEN EN AFLOSSINGEN.....	33
5.1	INLEIDING.....	33
5.1.1	<i>Voornaamste uitgangspunten</i>	33
5.2	VERANTWOORDEN FIN. MUTATIES	34
5.2.1	<i>Een nieuwe lening - algemeen</i>	34
5.2.2	<i>Een nieuwe lening – afschrijving en rente</i>	35
5.2.3	<i>Mutaties bestaande lening</i>	36
5.3	OVERZICHT TOEKOMSTIGE AFSCHRIJVINGEN.....	37

5.4	LENINGEN OUDE STIJL	37
6	BIJLAGEN	39
6.1	ANNUÏTAIR AFSCHRIJVEN VOOR / NA 2012.02	39
6.1.1	<i>Gewijzigde berekening .....</i>	<i>39</i>

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Dit document dient als leidraad bij de inrichting en het gebruik van Fixed Assets Control in de context van een implementatie bij de gemeentelijke overheid. Let wel, de inhoud is complementair aan de bestaande standaard handboeken m.b.t. *Inrichting* en *Processen*. M.a.w. in het handboek *Gemeentelijke Overheid* zijn uitsluitend afwijkingen van c.q. uitbreidingen op de bestaande standaard Fixed Assets Control functionaliteit opgenomen.

1.2 Wijzigingshistorie

Deze paragraaf bevat per nieuwe release / ptf steeds een korte samenvatting van de wijzigingen t.o.v. de voorgaande versie.

1.2.1 2012.01

Eerste versie.

1.2.2 2012.02

In het hoofdstuk *Inrichting* is een paragraaf toegevoegd m.b.t. het fenomeen *boekwaarderegistratie*. Deze term wordt gebruikt wanneer de aanschafwaarde en de cum. afschrijvingen van activa op dezelfde grootboekrekening worden geboekt.

Verder is de bijlage *Annuitair afschrijven* aangepast, e.e.a. naar aanleiding van een totaal gewijzigde berekeningsmethodiek.

1.2.3 2013.01

Met ingang van deze versie is er voor een meer logische indeling van het handboek gekozen. Onderbelichte onderwerpen (b.v. *Boekwaarderegistratie*) zijn nader toegelicht. Daarnaast is de paragraaf *Typeniveau : Aanvullende journaliseringsgegevens* toegevoegd aan het hoofdstuk *Inrichtingsaspecten Fixed Assets Control*. Tenslotte is het handboek uitgebreid met een hoofdstuk waarin de implementatie van *Leningen en Aflossingen* wordt besproken.

2 Inrichtingsaspecten FMS

2.1 Rekeningsoorten

Binnen FMS wordt er, binnen de context van Fixed Assets Control, onderscheid gemaakt tussen een viertal rekeningsoorten :

- **Activa investeringsrekening**
Mutaties op een activa investeringsrekening worden rechtstreeks naar FAC doorgesluisd en komen daar binnen de functie *Verantwoorden werkelijke mutaties* ter beschikking van de gebruiker. Op basis van een dergelijke mutatie kan een nieuw activum worden aangemaakt, of het mutatiebedrag kan worden toegewezen aan een reeds bestaand activum.
- **Investeringskredietrekening**
Mutaties op een investeringskredietrekening worden eveneens naar FAC doorgesluisd en komen daar automatisch, in eerste instantie getotaliseerd, ter beschikking van de gebruiker. Genoemde mutaties behoeven dus niet individueel ‘verantwoord’ te worden. Middels de functie *Toewijzen kostenrekeningen* wordt eenmalig (op rekeningniveau) de relatie gelegd tussen een dergelijke rekening en het bijbehorende investeringskrediet.

Note : het is mogelijk om vanuit een rekeningtotaal in te zoomen op de onderliggende mutaties. Op dat niveau kan (eventueel) de BBV categorie van de mutatie worden aangepast (zie volgende paragraaf).

- **Initiële projectkostenrekening**
Mutaties op een initiële projectkostenrekening komen, evenals de activa mutaties, binnen de functie *Verantwoorden werkelijke mutaties* ter beschikking van de gebruiker. Een dergelijke mutatie kan daar worden toegewezen aan het betreffende (voorlopige) investeringskrediet.
- **Lening / Aflossingsrekening**
Mutaties op een lening / aflossingsrekening komen, eveneens binnen de functie *Verantwoorden werkelijke mutaties* ter beschikking van de gebruiker. Op basis van een dergelijke mutatie kan een nieuwe lening worden aangemaakt, of het mutatiebedrag kan worden toegewezen aan een reeds bestaande lening als aflossing of als aanvullende lening.

2.2 BBV categorie

Het is mogelijk om binnen FMS aan de voor Fixed Assets Control bestemde mutaties een *BBV categorie* toe te kennen. Onder *BBV categorie* wordt onderstaande categorische indeling verstaan :

- Vermeerdering
- Vermindering
- Bijdrage van derde

Het toekennen (binnen FMS) van een *BBV categorie* is geen verplichting : indien genoemde aanduiding in een mutatie ontbreekt zal deze per definitie als *vermeerdering* worden aangemerkt. Het is overigens altijd mogelijk om (binnen Fixed Assets Control) de *BBV categorie* van een mutatie te wijzigen.

3 Inrichtingsaspecten Fixed Assets Control

Op diverse niveaus worden de navolgende inrichtingsaspecten onderscheiden :

- Bedrijfsniveau : individuele rekeningschema's voor activa
- Bedrijfsniveau : voorkeurwaardes voor investeringskredieten
- Bedrijfsniveau : aanduiding 'Boekwaarde registratie'
- Typeniveau : aanvullende journaliseringsgegevens voor activa en investeringskredieten

3.1 Bedrijfsniveau : individuele rekeningschema's voor activa

Voor inrichtingsaspecten m.b.t. het *activa gedeelte* van Fixed Assets Control wordt in eerste instantie verwezen naar het *Handboek Inrichting*¹. Echter, er is één belangrijk aspect dat nadere toelichting behoeft : *individuele rekeningschema's voor activa*, exclusief geldig binnen de module voor de *Gemeentelijke Overheid*. Zoals bekend zijn de activa binnen Fixed Assets Control onderverdeeld in types. Aan deze types 'hangen' een aantal rekeningen, die gebruikt worden voor het journaliseren van b.v. berekende afschrijvings- en rentekosten. Anders gezegd : voor alle activa van een gegeven type geldt dat dezelfde 'set' grootboekrekeningen worden gebruikt.

Deze implementatievorm sluit uitstekend aan bij de dagelijkse praktijk in het bedrijfsleven, echter voor wat betreft de gemeentelijke overheid blijkt e.e.a. meestal niet te voldoen. Binnen de context van een type zijn sommige grootboekrekeningen generiek, echter, andere grootboekrekeningen zijn dat zeker niet. M.a.w. deze rekeningen kunnen, binnen de context van een type, per activum verschillen. De oplossing voor dit probleem wordt gevonden in de implementatie van *individuele rekeningschema's voor activa*. Merk overigens op dat de op typeniveau opgegeven rekeningen bij het aanmaken van een individueel rekeningschema als voorkeurwaardes worden gepresenteerd.

Indien het werken met individuele rekeningschema's voor activa vereist is, dan dient dit bij het aanmaken van een bedrijf te worden aangegeven middels *Toevoegen bedrijf > Afschrijving en rente > Activa > Journalisering* :

¹ Hierbij de kanttekening dat, binnen de context van de module *Gemeentelijke Overheid*, slechts gebruik wordt gemaakt van één verslaggevingssoort.

Het werken met individuele rekeningschema's voor activa is van invloed op de navolgende functies / menu opties :

- Verantwoorden (werkelijke mutaties)
- Toevoegen activa
- Onderhouden activa
- Lopende activa
- Info activa
- Afsluiten kredieten

Als (representatief) voorbeeld wordt onderstaande afbeelding gegeven, die laat zien op welke wijze het individuele rekeningschema van een activum (middels de knop Journalisering) wordt onderhouden :

Naar beheerdersmenu Verantwoorden Stamgegevens Gem. overheid Periodiek Info Overzichten Massamutaties Overig Afmelden Help

LS01FAC2MG-R81/ALBR

Wijzig activum

Id: 15000001
Omschrijving: Infra gemeentehuis
Status: Geactiveerd (2009-1)

Algemeen Dimensies Afschr. en rente (Des)Investering

Details

Aanschafwaarde: 60.000,00 Afschrijvingsduur: 120
Afschrijvingen: 55.500,00 Afschreven periodes: 111
Boekwaarde:

Afschrijvingen

Afschrijvingsmethode
Afhandeling beginperiode
Afschrijving stopgezet

Startperiode
Laatst afgeschreven
Restwaarde - percentage
Restwaarde - bedrag

Rente

Renteberekeningsmethode
Rentetabel
Percentage
Afw. startperiode

Journaliseringsgegevens

Algemeen

Geldig vanaf: 2009-1

Grootboekrekeningen

Aanschaf	6270	Overige mat. vaste activa
Afschrijving	6271	CA Overige mat. VA
Afschrijvingskosten	6272	AK Overige mat. VA
Tussenrekening	6999	Tegenrekening FMISOV
Boekverlies	6910	Boekverlies activa
Boekwinst	6920	Boekwinst activa
Rente	6291	CR Materiele VA/IK
Rentekosten	6803	RK Materiele VA

Terug Toevoegen Wijzigen Verwijderen

Wijzigen Extra afschr. Journalisering

OK Annuleren Sluiten

Activa

Gereed

Lokaal intranet

100%

3.2 Bedrijfsniveau : voorkeurwaardes voor investeringskredieten

Voor *investeringskredieten* worden de stuurgegevens en voorkeurwaardes vastgelegd op *bedrijfsniveau*, het voor activa significante niveau *Type* speelt hierbij dus geen rol ! We onderscheiden de navolgende gegevenssoorten :

- *Algemene gegevens* : de id-kenmerken voor investeringskredieten

Krediet	
Krediet-id	Numeriek
Lengte	8
Automatisch nummeren	☒
Startwaarde	60000001

- *Renteberekeningsgegevens* : voorkeurwaarde(s) m.b.t. de renteberekeningsmethode

Bedrijf	ALBR	ALBR: Algemene administratie
Algemeen Dimensies Afschrijving en rente Journalisering		
Activa Kredieten		
Rente		
Rente berekenen	☒	
Renteberekeningsmethode	Boekwaarde begin boekjaar	
Percentage		
Rentetabel	RT00	Standaard rentetabel
Journalisering		
Journaliseringsmethode	Volledig journaliseren	
OK Annuleren Sluiten		

- *Journaliseringsgegevens* : voorkeurwaardes m.b.t. grootboekrekeningen

Algemeen Dimensies Afschrijving en rente Journalisering		
Activa Kredieten		
Grootboekrekeningen		
Tussenrekening	6999	Tegenrekening FMSSGOV
Rente	6291	CR Materiele VA/IK
Rentekosten	6804	RK Materiele IK
OK Annuleren Sluiten		

- *Dimensiegegevens* : de vrije dimensies c.q. -rubrieken die er in gebruik zijn

Algemeen		Dimensies	Afschrijving en rente	Journalisering
Kostenplaats	Optioneel		Van	Tot/met
Kostendrager	Optioneel			
Activiteit	Optioneel			
Prestatie	Optioneel			

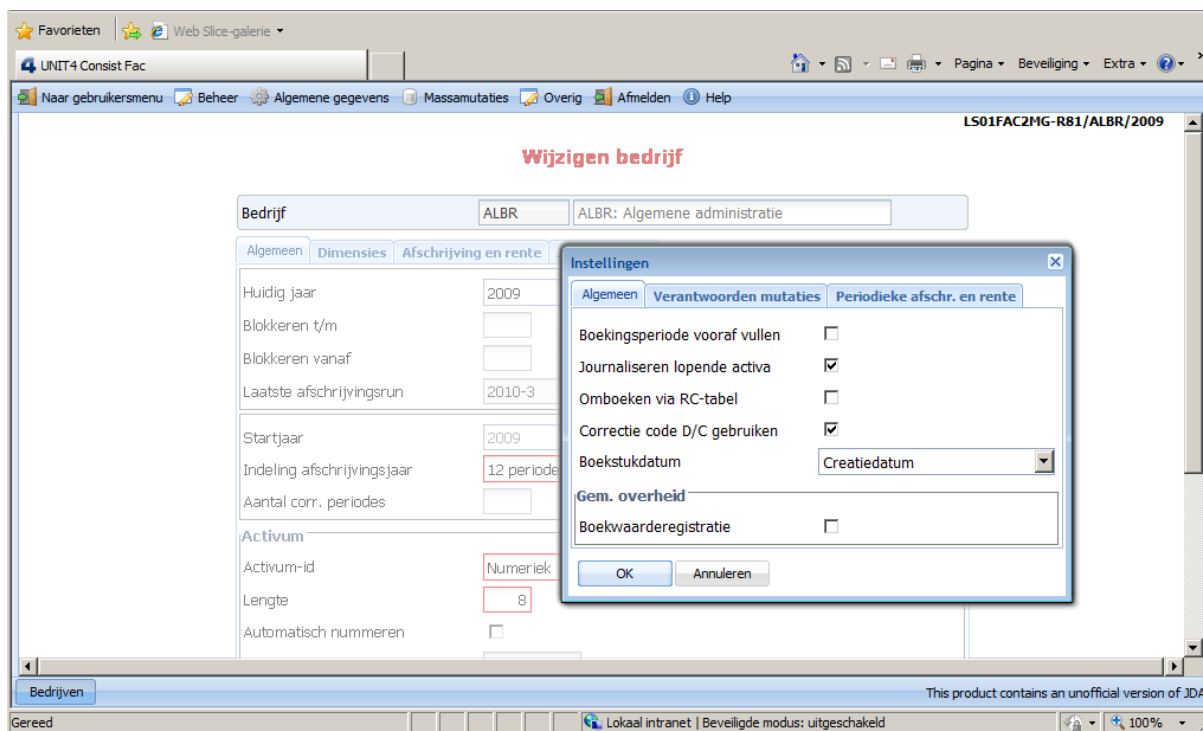
Dimensie / rubriek	Vrpl.	Voorkeurwaarde
1. Economisch / Maatsch. nut	☒	EN Economisch nut
2. Programma	☒	
3. FCL	☒	
4. Investeringsstype	☐	10 Nieuw
5.	☐	
6.	☐	

OK Annuleren Sluiten

Note : uit dit voorbeeld blijkt ondermeer dat er voor investeringskredieten een zestal vrije dimensies en / of rubrieken opgegeven kunnen worden. Er kan per dimensie / rubriek worden aangegeven of de ‘invulling’ (op investeringskredietniveau) verplicht danwel facultatief is. Tenslotte kunnen er (alleen voor vrije dimensies) voorkeurwaardes worden vastgelegd.

3.3 Bedrijfsniveau : boekwaarderegistratie

De functie *Afstemming grootboek* gaat er standaard van uit dat er twee verschillende balansrekeningen aanwezig zijn voor *Aanschafwaarde* (activa) en *Cum. Afschrijvingen*. Wanneer dit niet het geval is (zowel aanschafwaarde als de cum. afschrijvingen worden op dezelfde rekening geboekt), dan dient dit op bedrijfsniveau bij *Instellingen* te worden aangegeven :

Ter verduidelijking wordt hieronder voor beide situaties (een gedeelte van) het startpaneel van de functie *Afstemming grootboek* weergegeven :

1. Standaard situatie

Omschrijving	Aanschafwaarde GRB	Aanschafwaarde FAC	Afschrijving GRB	Afschrijving FAC
Gronden en terreinen	14.000.000,00	14.000.000,00	0,00	0,00

In de *standaard situatie* worden de individuele saldi voor aanschafwaarde en cum. afschrijvingen uit GRB (= grootboek) c.q. FAC opgehaald en naast elkaar gepresenteerd. Inzoomen op een rekening (aanschafwaarde, cum. afschrijvingen of afschrijvingskosten) resulteert in een panel waarop de periodecijfers (in en t/m de maand) van GRB en FAC zijn afgebeeld.

2. Boekwaarderegistratie

Omschrijving	Boekwaarde GRB	Boekwaarde FAC	Afschrijving FAC	Aanschafwaarde FAC
Gronden en terreinen	14.000.000,00	14.000.000,00	0,00	14.000.000,00

Bij *boekwaarderegistratie* wordt bovenstaande panelvariant gepresenteerd. Inzoomen leidt tot een vervolgpandeel met identieke indeling, waarop de periodecijfers zijn afgebeeld. Omdat geen t/m cijfers worden getoond, wordt onderaan een extra totaalregel afgebeeld.

3.4 Typeniveau : aanvullende journaliseringsgegevens

Standaard gedrag

Wanneer er binnen het kader van een FAC-proces voor een bepaald activum c.q. investeringskrediet een journaalpost wordt aangemaakt, dan worden hierin per definitie de bij het activum / investeringskrediet aanwezige fin. dimensies opgenomen.

Afwijkend gedrag

Wanneer het gewenst zou zijn om van het standaard gedrag af te wijken (b.v. de afschrijvings- en/of rentekosten met een afwijkende ‘vaste’ kostendrager te journaliseren), dan kan dit met door middel van *aanvullende journaliseringsgegevens* worden ingeregeld.

Deze aanvullende journaliseringsgegevens worden op **typeniveau** vastgelegd : per grootboekrekening kunnen daar de bijbehorende (afwijkende) kostenplaatsen, -dragers, enz. worden opgegeven : *Gebruikersmenu > Types* en na selectie *Afschr. en rente > Journalisering > Aanv. gegevens* :

The screenshot displays the 'Aanvullende journaliseringsgegevens' window. At the top, there are fields for 'Id' (E/240/030) and 'Omschrijving' (Rioleringen - pompen (18)). Below these are tabs for 'Algemeen', 'Overige dim's', and 'Afschr. en rente'. The 'Algemeen' tab is selected, showing 'Verslaggevingssoort' as 'Activa' and 'Geldig vanaf' as '2009-1'. The main part of the window is a table with the following columns: Rekening, Kostenpl., Kostendr., Activiteit, and Prestatie. The table lists various accounts and their descriptions, with search icons in the 'Kostenpl.', 'Kostendr.', 'Activiteit', and 'Prestatie' columns.

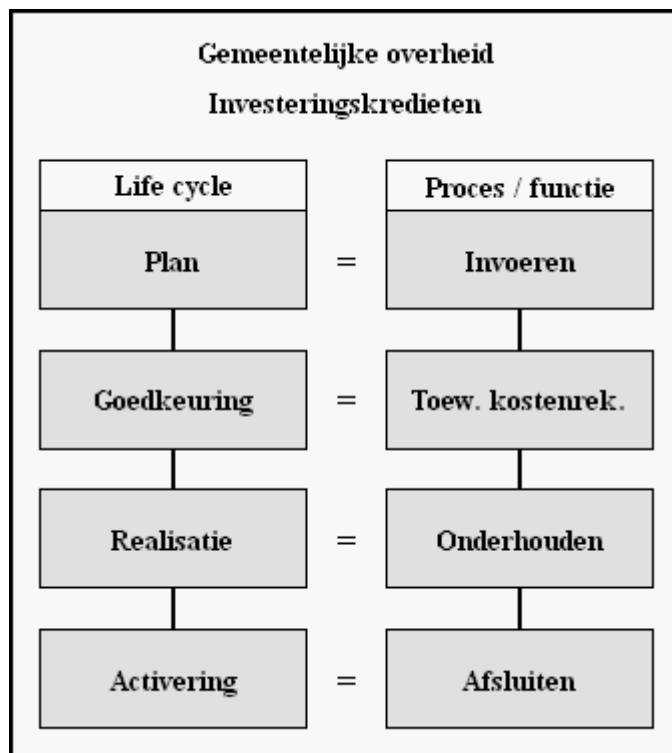
	Rekening		Kostenpl.	Kostendr.	Activiteit	Prestatie
Aanschaf	6240	Grond/weg/waterbouwk. werken				
Afschrijving	6241	CA Grond/weg/waterbouwk.				
Afschrijvingskosten	6242	AK Grond/weg/waterbouwk.				
Tussenrekening	6999	Tegenrekening FMSGOV				
Boekverlies	6910	Boekverlies activa				
Boekwinst	6920	Boekwinst activa				
Rente	6291	CR Materiele VA/IK				
Rentekosten	6803	RK Materiele VA				

At the bottom of the window are buttons for 'Terug' and 'OK'.

4 Investeringskredieten

4.1 Algemeen

4.1.1 Processen

In dit hoofdstuk komen een aantal processen c.q. hoofdfuncties aan bod die rechtstreeks gerelateerd zijn aan de verschillende fases binnen de life cycle van een investeringskrediet. We onderkennen hierbij :

- **Plan** : een voorgenomen investering kan middels de *onderhoudsfunctie* / *optie toevoegen* als voorlopig investeringskrediet worden vastgelegd. Hierdoor kan ondermeer al in een vroeg stadium inzicht worden verkregen in de (eventuele) toekomstige kapitaallasten van de voorgenomen investering.
- **Goedkeuring** : na goedkeuring zal er binnen FMS een kostenrekening worden aangemaakt, waarop de ‘investeringskosten’ geboekt gaan worden. De rekening kan (ondermeer) middels de functie *Toewijzen kostenrekening* aan het voorlopige investeringskrediet worden ‘gekoppeld’. De status van het krediet wordt hierdoor automatisch gewijzigd (van *voorlopig*) in *goedgekeurd*.
- **Realisatie** : gedurende de realisatiefase kunnen b.v. eventuele bijstellingen van het oorspronkelijke plan middels de *onderhoudsfunctie* worden vastgelegd. Informatie m.b.t. de verhouding *raming* : *werkelijke kosten* kan middels dezelfde functie of via de separate *infofunctie* worden opgevraagd.
- **Activering** : wanneer het project is afgerond kan het investeringskrediet (middels de functie *Afsluiten investeringskrediet* ☺) worden afgesloten. Hierbij zal meestal sprake zijn van de creatie van een nieuw activum. Het is echter ook mogelijk om (onder bepaalde voorwaarden¹) het krediet toe te voegen aan

¹ Deze optie is hoofdzakelijk bedoeld om meerdere (kleinere) investeringskredieten van dezelfde ‘soort’ te kunnen bundelen in één enkel totaalactivum.

een reeds bestaand activum. Verder is het mogelijk om de kredietkosten naar een (resultaat)-rekening over te boeken. Een combinatie van genoemde opties is eveneens mogelijk.

Bij voorgaande opsomming passen de navolgende kanttekeningen :

- **Invoeren kredietgegevens** : het is niet verplicht om investeringskredieten *vooraf* (lees : voordat er kosten gemaakt zijn) in te voeren middels de *invoerfunctie*. Het is eveneens mogelijk om een nieuw investeringskrediet aan te maken (vanuit de functie *Toewijzen kostenrekeningen*) nadat er kosten zijn gemaakt.
- **Koppelen kostenrekening aan investeringskrediet** : d.m.v. de functie *Toewijzen kostenrekening* kan ondermeer een kostenrekening aan een bestaand investeringskrediet worden ‘gekoppeld’. E.e.a. is ook mogelijk binnen de *onderhoudsfunctie* investeringskredieten.
- **Initiële projectkosten** : het toewijzen van initiële projectkosten aan een investeringskrediet is (o.a. vanwege het incidentele karakter) niet opgenomen in voorgaand life cycle scenario. Hieraan wordt verderop in dit hoofdstuk aandacht besteed.

4.1.2 Begrippen en gegevenssoorten

In relatie tot investeringskredieten zijn binnen Fixed Assets Control de navolgende processen geïmplementeerd :

- Onderhouden investeringskredieten (incl. toevoegen)
- Toewijzen kostenrekening(en) aan een investeringskrediet
- Afsluiten investeringskredieten
- Beeldscherm informatie investeringskredieten

Voorafgaande aan de individuele procesbeschrijvingen gaan we, aan de hand van onderstaande afbeelding, eerst in op de verschillende begrippen c.q. gegevenssoorten, welke er i.r.t. investeringskredieten (kunnen) bestaan :

Raadplegen investeringskrediet

Investeringskrediet: 60000001 | Renovatie de Krakeling

Raming	Kosten	Resultaat	Ber. rente	Handm. rente	Handm. afschr.	Init. kosten
165.000,00	147.500,00	17.500,00	500,00	0,00	0,00	0,00

Algemeen | Dimensies | Raming | Act. schema | Werkelijk

Omschrijving: Renovatie de Krakeling

Startjaar: 2009

Eindjaar: 2010

Nummer raadsbesluit:

Datum raadsbesluit:

Status: Afgesloten

Diversen

Ten laste van resultaat brengen: ☐

Basis activatype: E/230/010 | Gebouwen (40)

Rente

Renteberekeningsmethode: Boekwaarde begin boekjaar

Rentetabel: RT00 | Standaard rentetabel

Percentage:

Journalisering | Init. kosten

Annuleren | Sluiten

Kredieten

Gereed

Lokaal intranet

In het z.g.n. header panel zien we de navolgende rubrieken :

- *Raming* : het totaal geraamde bedrag van het investeringskrediet. De gelijknamige tab geeft (eventueel) een uitsplitsing van dit totaalbedrag.
- *Kosten* : het totaal kostenbedrag dat m.b.t. het betreffende krediet is geboekt. De tab *Werkelijk* biedt diverse opties om verder op dit totaalbedrag in te zoomen.
- *Bestedingsruimte of resultaat* : raming minus kosten.
- *Berekende rente* : het totaalbedrag van de periodiek (lees : door de afschrijvingsrun) berekende rente. Door middel van de tab *Werkelijk* kunnen de individuele transacties worden benaderd.
- *Handmatige rente en / of afschrijvingen* : de totaalbedragen van de handmatig opgegeven rente- en / of afschrijvingskosten. Door middel van de tab *Werkelijk* kunnen de individuele transacties worden benaderd.
- *Initiële projectkosten* : het totaal van de initiële projectkosten. Indien er inderdaad sprake is van initiële projectkosten, dan kunnen de individuele transacties middels de gelijknamige button worden benaderd.

Onder het header panel zien we de navolgende tabbladen :

- *Algemeen* : dit tabblad toont de algemene gegevens van een investeringskrediet. Naast het inzoomen op initiële projectkosten (zie vorige alinea) kunnen, middels de button *Journalisering*, de bij het betreffende investeringskrediet behorende grootboekrekeningen worden benaderd en, afhankelijk van het proces worden onderhouden c.q. bekeken.
- *Dimensies* : dit tabblad toont zowel de financiële- als de overige dimensies van een investeringskrediet en biedt, afhankelijk van het proces, de gelegenheid om deze te onderhouden c.q. te bekijken.
- *Raming* : dit tabblad toont in eerste instantie de individuele ramingstransacties. Afhankelijk van het proces kunnen deze hier onderhouden c.q. bekeken worden. Het is daarnaast ook mogelijk om een notitie aan een specifieke transactie te koppelen. Tenslotte biedt dit tabblad de mogelijkheid om (op basis van de ramingsgegevens en het activeringsschema) de toekomstige *kapitaallasten* te (laten) berekenen.
- *Activeringsschema* : dit tabblad toont de activagegegevens welke ‘ontstaan’ als gevolg van het afsluiten van het gegeven investeringskrediet. Afhankelijk van het proces kunnen deze hier onderhouden c.q. bekeken worden.
- *Werkelijk – Kosten* : het sub-tabblad *Kosten* toont in eerste instantie de details van de aan het investeringskrediet gekoppelde kostenrekening(en). In onderhoudsmodus kunnen rekeningen worden toegevoegd (gekoppeld worden aan het krediet) of worden verwijderd (ontkoppeld worden van het krediet).

Er kan tevens worden ingezoomd op de detailmutaties, die hier, afhankelijk van het proces, onderhouden c.q. bekeken kunnen worden. **Note** : denk bij onderhouden b.v. aan het wijzigen van de BBV categorie.

Tenslotte biedt dit tabblad de mogelijkheid om, indien er sprake is van meerdere rekeningen en / of meerdere boekjaren, de gegevens overeenkomstig uit te splitsen.

- *Werkelijk – Overig* : we kunnen stellen dat het sub-tabblad *Kosten* de *binnen FMS* gegenereerde mutaties toont. Het sub-tabblad *Overig* toont daarentegen de transacties die *binnen Fixed Assets Control* zijn gegenereerd, zoals de (periodieke en / of handmatige) afschrijvings- en rentekosten transacties. Afhankelijk van het proces kunnen deze transacties hier onderhouden c.q. bekeken worden.

Tenslotte noemen we nog een begrip c.q. gegevenssoort die vanuit het gegeven panel niet ‘zichtbaar’ is : de z.g.n. *afsluitings-informatie*. Hiermee worden de gegevens bedoeld die zijn ‘ontstaan’ als gevolg de afsluiting van een krediet : meestal de opboeking van een nieuw activum, maar soms ook een overboeking naar een resultaatrekening. **Note** : deze *afsluitingsinfo* kan worden verkregen vanuit het eerste context menu binnen de functie *Info > Investeringskredieten*. Echter alleen indien het betreffende krediet de status *Afgesloten* heeft (sic).

4.2 Toevoegen en onderhouden

Middels de menu-optie *Gem. overheid > Investeringskredieten* worden investeringskredieten toegevoegd en onderhouden. De functie toont initi el een lijst van alle aanwezige *voorlopige* en *goedgekeurde* kredieten, de *afgesloten* kredieten worden niet getoond. Deze zijn uitsluitend middels de info-functie te raadplegen.

Het toevoegen van een investeringskrediet is in wizardvorm ge implementeerd, het onderhouden vindt plaats middels tabbladen, waarop de verschillende gegevenssorten op logische wijze zijn gegroepeerd. In de volgende sub-paragrafen wordt het toevoegen / onderhouden van een investeringskrediet toegelicht.

4.2.1 Toevoegen

Zoals eerder vermeld is het toevoegen van een investeringskrediet in wizardvorm ge implementeerd. Achtereenvolgens worden panels aangeboden voor *Algemene gegevens*, *Dimensiegegevens*, *Basis activatype*, *Rekeninggegevens* en *Uitsplitsing ramingsbedrag*.

Note : *Basis activatype* wordt uitsluitend getoond wanneer *Ten laste van resultaat* (zie a. Algemene gegevens) niet is aangevinkt, *Uitsplitsing ramingsbedrag* alleen indien de looptijd van het krediet meerdere jaren omvat.

a. Algemene gegevens

The screenshot shows the 'Toevoegen investeringskrediet' (Add investment credit) wizard. The 'Algemeen' (General) tab is active. The form contains the following fields:

- Omschrijving** (Description): Renovatie WC Uilenburg
- Oorspr. kredietbedrag** (Original credit amount): 1.250.000,00
- Startjaar** (Start year): 2009
- Eindjaar** (End year): 2010
- Ten laste van resultaat brengen** (Transfer to result): ☐
- Basis activatype** (Basic activity type): E/230/010 (Gebouwen (40))
- Rente** (Interest):
  - Renteberekeningsmethode** (Interest calculation method): Boekwaarde begin boekjaar
  - Rentetabel** (Interest table): RT00
  - Percentage** (Percentage):

At the bottom of the form are three buttons: 'Volgende' (Next), 'Annuleren' (Cancel), and 'Sluiten' (Close). The window title bar shows 'Naar beheerdersmenu', 'Verantwoorden', 'Stamgegevens', 'Gem. overheid', 'Periodiek', 'Info', 'Overzichten', 'Massamutaties', 'Overig', 'Afmelden', and 'Help'. The bottom status bar shows 'Gereed' and 'Lokaal intranet'.

Bij bovenstaand wizard-panel passen de navolgende kanttekeningen :

- **Startjaar / eindjaar**

De rubriek *eindjaar* hoeft niet te worden ingevuld wanneer de looptijd van het investeringskrediet slechts (een gedeelte van)   n jaar bedraagt. Genoemde rubriek blijft overigens tot aan de afsluiting van het krediet wijzigbaar. Als *activeringsjaar* wordt door het systeem standaard *eindjaar + 1* aangehouden.

- **Ten laste van resultaat brengen**

Wanneer er aan het einde van de looptijd geen activering plaatsvindt, kan dit middels het aanvinken van genoemde rubriek worden aangegeven. Als gevolg hiervan vervalt vanzelfsprekend de noodzaak om een *basis activatype* op te geven.

- **Basis activatype**

Veelal zal na afsluiting van een investeringskrediet één activum ‘ontstaan’. Het type van dit activum dient hier te worden opgegeven. Echter, in sommige gevallen (component benadering) wordt een investeringskrediet bij afsluiting opgesplitst in meerdere activa. In een dergelijk geval dient hier het ‘belangrijkste’ activatype te worden opgegeven.

Note : Als gevolg van de invulling van *Basis activatype* zal het systeem standaard een regel aanmaken in het z.g.n. *Activeringsschema*. Later kunnen eventuele overige types middels de *onderhoudsfunctie* worden toegevoegd.

- **Rentegegevens**

Als voorkeurwaardes worden hier de op bedrijfsniveau vastgelegde waardes gepresenteerd.

Note-1 : in deze voorbeeldsituatie is eerder (op bedrijfsniveau) i.r.t. investeringskredieten gekozen voor *automatisch nummeren*. Om die reden kan hier geen id worden ingegeven.

Note-2 : de rubrieken *Nummer-* en *Datum raadsbesluit* alsmede *Status* komen uitsluitend in onderhoudsmodus ter beschikking van de gebruiker.

Note-3 : de *status* van een nieuw toegevoegd investeringskrediet is *Voorlopig*. Door aan een voorlopig krediet een kostenrekening te koppelen zal de status worden omgezet in *Goedgekeurd*. Tenslotte zal het systeem de status van het krediet in *Afgesloten* wijzigen wanneer het krediet is afgesloten (sic).

b. Dimensiegegevens (panel niet afgebeeld)

Onder dimensiegegevens vallen zowel de financiële- als de overige dimensiegegevens. Voor een beschrijving van het gebruik hiervan, al dan niet verplicht, wordt verwezen naar het hoofdstuk *Inrichting*, maar ook naar het standaard *Handboek Inrichting* zelf.

c. Basis activatype (panel niet afgebeeld)

Wanneer er bij *Algemene gegevens* een basis activatype is opgegeven, dan kunnen hier (voor het toekomstige activum) de kenmerken m.b.t. afschrijving en renteberekening worden ingevoerd. Als voorkeurwaardes worden de op typeniveau vastgelegde kenmerken gepresenteerd.

d. Rekeninggegevens (panel niet afgebeeld)

Voor een beschrijving van het gebruik maken van voorkeurwaardes wordt verwezen naar het hoofdstuk *Inrichting*.

e. Uitsplitsing ramingsbedrag (panel niet afgebeeld)

Wanneer de looptijd van een krediet meerdere jaren omvat wordt automatisch een panel gepresenteerd waarin een verbijzondering van het *Oorspr. kredietbedrag* (zie *Algemene gegevens*) kan worden opgegeven. Iedere combinatie (positief / negatief) is hierbij mogelijk. Er geldt hierbij vanzelfsprekend één restrictie : de som van de jaarbedragen dient gelijk te zijn aan het totaalbedrag.

4.2.2 Onderhouden

Zoals eerder vermeld is het onderhouden van investeringskredieten mogelijk gemaakt middels tabbladen, waarop de verschillende gegevenssorten op logische wijze zijn gegroepeerd. We onderscheiden hierbij de navolgende *tabs* : *Algemeen*, *Dimensies*, *Raming*, *Activeringsschema* en *Werkelijk*.

a. Algemeen (panel niet afgebeeld, zie 'Begrippen en gegevenssoorten')

Vanuit het panel *Algemeen* is het mogelijk om middels de button *Journalisering* de bij een investeringskrediet behorende rekeningen aan te passen. Indien er (middels de functie *Verantwoorden werkelijke mutaties*) initiële projectkosten zijn toegekend, dan kunnen de detailgegevens middels de button *Init. kosten* worden benaderd. Daar wordt ondermeer ook de mogelijkheid geboden om een (foutieve) toekenning ongedaan te maken.

b. Dimensies (panel niet afgebeeld)

Zie paragraaf 'Toevoegen'.

c. Raming

De tab *Raming* geeft initieel een overzicht van de aanwezige ramingstransacties. Men heeft hier de mogelijkheid om individuele transacties *toe te voegen*, te *wijzigen* of te *verwijderen*. Bovendien is het mogelijk om hier een *notitie* toe te voegen c.q. te onderhouden.

The screenshot displays the 'Wijzig investeringskrediet' interface. At the top, there's a menu bar with options like 'Naar beheerdersmenu', 'Verantwoorden', 'Stamgegevens', etc. The main window has a title bar 'Wijzig investeringskrediet' and a sub-header 'Investeringskrediet' with a value '60000003' and a description 'Herinrichting WC Uilenburg (neutraal krediet)'. Below this is a table with columns 'Raming', 'Kosten', and 'Best. ruimte'. The 'Raming' tab is selected, showing a list of transactions. A modal window 'Wijzig ramingstransactie' is open, allowing editing of a transaction. It includes fields for 'Type' (Bijstelling), 'Verantw. categorie' (Vermeerdering), 'Omschrijving' (Groenvoorziening), and 'Bedrag' (25.000,00). There are also buttons for 'OK', 'Verwijderen', 'Toevoegen', and 'Kapitaallasten'.

Wijzigingen in de ramingsgegevens zijn van invloed op het (meestal) aanwezige *activeringsschema* (zie volgende subparagraaf). Zo zal, bijvoorbeeld na het toevoegen van een ramingstransactie, het betreffende transactiebedrag in het activeringsschema als *** Verschil t.o.v. raming* naar voren komen. Door het wijzigen c.q. toevoegen van één of meerdere schematransacties kan dit verschil worden 'weggewerkt'. Dit laatste is overigens geen verplichting.

De button *<Kapitaallasten>* biedt de mogelijkheid om de toekomstige afschrijvings- en rentelasten zichtbaar te maken. De berekeningen zijn gebaseerd op de aanwezige ramingstransacties i.c.m. het (eventueel) aanwezige activeringsschema.

d. Activeringsschema

De tab *Act. schema* geeft initieel een overzicht van de aanwezige activeringsschematransacties. Men heeft hier de mogelijkheid om individuele transacties *toe te voegen*, te *wijzigen* of te *verwijderen*. Bovendien is het mogelijk om hier een *notitie* toe te voegen c.q. te onderhouden.

The screenshot shows the 'Wijzigen investeringskrediet' (Edit investment credit) window. At the top, there's a header bar with navigation links: 'Naar beheerdersmenu', 'Verantwoorden', 'Stamgegevens', 'Gem. overheid', 'Periodiek', 'Info', 'Overzichten', 'Massamutaties', 'Overig', 'Afmelden', 'Help'. The main window title is 'Wijzigen investeringskrediet'. Below the title, there's a table with columns: 'Raming', 'Kosten', 'Best. ruimte', 'Ber. rente', 'Handm. rente', 'Handm. afschr.', and 'Init. kosten'. The table shows a single row with values: 250.000,00, 0,00, 250.000,00, 0,00, 0,00, 0,00, 0,00. Below the table, there's a tabbed interface with tabs: 'Algemeen', 'Dimensies', 'Raming', 'Act. schema', and 'Werk'. The 'Act. schema' tab is selected. It shows a table with columns: 'Type' and 'Omschrijving'. The table has three rows: 'E/270/025' with 'Serruimte, bekabeling, routers, etc.', 'E/270/020' with 'Servers etc.', and 'E/270/030' with 'Scanning etc.'. Below the table are buttons: 'OK', 'Annuleren', and 'Sluiten'. A modal window titled 'Wijzigen activeringsschema transactie' is open over the 'Act. schema' tab. It has several sections: 'Algemeen' with 'Activatype' (E/270/020), 'Bedrag' (75.000,00), and 'Omschrijving' (Servers etc.); 'Afschrijvingen' with 'Afschrijvingsmethode' (Lineair), 'Afhandeling beginperiode' (ProRato), 'Afschrijvingsduur' (60), 'Restwaarde - percentage', and 'Restwaarde - bedrag'; and 'Rente' with 'Renteberekeningsmethode' (Boekwaarde begin boekjaar), 'Rentetabel' (RT00), and 'Percentage'. At the bottom of the modal are buttons: 'OK' and 'Verwijderen'.

Note : zoals hiervoor vermeld wordt een eventueel verschil tussen het totaal ramingsbedrag en het totaal bedrag van de activeringen als verschiltransactie (in het voorbeeld niet van toepassing) zichtbaar gemaakt. Ook aan een verschiltransactie kan een notitie worden gekoppeld.

e. Werkelijk

Zoals eerder genoemd bestaat *Werkelijk* in feite uit een tweetal sub-tabbladen, *Kosten* en *Afschr. en rente* (of *Overig* binnen de info functie).

e1. Werkelijk – Kosten

Het sub-tabblad *Kosten* toont in eerste instantie de totalen van de aan het investeringskrediet gekoppelde kostenrekening(en), uitgesplitst naar BBV-categorie. Er kunnen rekeningen worden toegevoegd (gekoppeld) en / of worden verwijderd (ontkoppeld). Er kan worden ingezoomd op de detailmutaties waarvan de BBV categorie kan worden aangepast. Verder biedt dit tabblad de mogelijkheid om, indien er sprake is van meerdere rekeningen en / of meerdere boekjaren, de gegevens overeenkomstig uit te splitsen. **Note** : op de volgende pagina vindt u een afbeelding van het sub-tabblad *Werkelijk – Kosten*.

e2. Werkelijk – Afschrijving en rente

Het sub-tabblad *Afschrijving en rente* toont transacties die *binnen Fixed Assets Control* zijn gegenereerd. In principe zijn dit de periodieke en / of handmatige afschrijvings- en rentekosten transacties. Handmatige afschrijvings- en rentekosten transacties kunnen hier worden toegevoegd. **Note** : op de volgende pagina vindt u een afbeelding van het sub-tabblad *Werkelijk – Afschrijving en rente*.

e1. Werkelijk – Kosten

Naar beheerdersmenu Verantwoorden Stamgegevens Gem. overheid Periodiek Info Overzichten Massamutaties Overig Afmelden Help

LS01FAC2MG-R81/ALBR

Wijzigen investeringskrediet

Investeringskrediet: 60000003 Herinrichting WC Uilenburg (neutraal krediet)

Raming	Kosten	Best. ruimte	Ber. rente	Handm. rente	Handm. afschr.	Init. kosten
0,00	98.905,12	-98.905,12	0,00	0,00	0,00	0,00

Algemeen Dimensies Raming Werkelijk

Kosten Afschr. en rente

Rekening	Omschrijving	Vermeerdering	Vermindering	Bijdr. derden
6408	Herinrichting	248.871,17	-72.466,05	-77.500,00

Transacties
Uitsplitsing op boekjaar
Wijzigen

Toevoegen

OK Annuleren Sluiten

Kredieten

Gereed

Lokaal intranet

e2. Werkelijk – Afschrijving en rente

Naar beheerdersmenu Verantwoorden Stamgegevens Gem. overheid Periodiek Info Overzichten Massamutaties Overig Afmelden Help

LS01FAC2MG-R81/ALBR

Wijzigen investeringskrediet

Investeringskrediet: 60000003 Herinrichting WC Uilenburg (neutraal krediet)

Raming	Kosten	Best. ruimte	Ber. rente	Handm. rente	Handm. afschr.	Init. kosten
0,00	98.905,12	-98.905,12	0,00	0,00	0,00	0,00

Algemeen Dimensies Raming Werkelijk

Kosten Afschr. en rente

Periode Soort mutatie

Trans.Nr.

Extra afschr.

OK Annuleren

Extra afschrijving en rente

Extra afschrijving

Extra rente

Ingangsperiode FAC 2009

Boekingsperiode

Omschrijving

OK

Kredieten

Gereed

Lokaal intranet

4.2.3 Verwijderen

Het verwijderen van een investeringskrediet is mogelijk, echter, het investeringskrediet dient dan wel aan een aantal voorwaarden te voldoen :

- de status van het investeringskrediet dient *voorlopig* te zijn
- er mogen geen koppelingen met kostenrekeningen aanwezig zijn
- het saldo voor initiële projectkosten dient 0,00 te zijn
- er mogen geen rente- en / of afschrijvingstransacties aanwezig zijn

Note : een koppeling met een kostenrekening kan alleen worden verbroken wanneer er nog geen periodieke rente is geboekt.

4.3 Toewijzen kostenrekening

4.3.1 Algemeen

De functie *Toewijzen kostenrekeningen* toont initieel een lijst van investeringskredietrekeningen. Voor iedere getoonde rekening geldt :

- dat de rekening binnen FMS als investeringskredietrekening is aangemerkt
- **en** dat deze niet geblokkeerd is voor handmatige boekingen
- **en** dat er vanuit FMS reeds mutaties naar Fixed Assets Control zijn doorgesluisd
- **en** dat de rekening binnen Fixed Assets Control nog niet gekoppeld is aan een investeringskrediet.

De functie *Toewijzen kostenrekeningen* biedt de gebruiker na selectie van een investeringskredietrekening een tweetal mogelijkheden :

- Toewijzing van de geselecteerde rekening aan een bestaand krediet, of
- Het aanmaken van een nieuw krediet (met automatische toewijzing van de geselecteerde rekening).

4.3.2 Toewijzing aan een bestaand krediet

Na selectie van een investeringskredietrekening wordt een window getoond waarin een bestaand krediet geselecteerd kan worden. Na selectie van een krediet volgt een bevestigingspaneel :

The screenshot displays the 'Toewijzen kostenrekeningen' (Assign cost accounts) interface. At the top, there's a navigation bar with options like 'Naar beheerdersmenu', 'Verantwoorden', 'Stamgegevens', etc. The main window title is 'Toewijzen kostenrekeningen'. Below the title, there's a search bar with a dropdown for 'Rekening' and buttons for 'Zoeken', 'Positioneer', 'Wissen', and 'Filter'. A table lists the accounts:

Rekening	Omschrijving	Totaal bedrag
6408	Herinrichting WC Uilenburg	98.905,12

Below the table are buttons for 'Vernieuwen', 'Verwijderen', and 'Sluiten'. A modal window titled 'Toewijzen kostenrekening' is open, showing details for the selected account. It includes fields for 'FMS rekening' (6408), 'Totaal bedrag' (98.905,12), and a section for 'Investeringskrediet' with fields for 'Id' (60000009), 'Totaal kredietbedrag' (250.000,00), 'Startjaar' (2009), and 'Eindjaar' (2010). The 'Voltooien' button is highlighted.

Nadat voor <Voltooien> is gekozen zal het systeem de rekening aan het geselecteerde investeringskrediet 'koppelen'.

4.3.3 Aanmaken nieuw krediet

Na selectie van een investeringskredietrekening wordt een window getoond waarin een bestaand krediet geselecteerd kan worden. Wanneer er GEEN krediet wordt geselecteerd, dan zal het systeem de gebruiker automatisch de gelegenheid bieden om een nieuw investeringskrediet aan te maken :

Analoog aan het toevoegen middels de onderhoudsfunctie *Investeringskredieten* worden achtereenvolgens panels aangeboden voor *Algemene gegevens* (zie afbeelding), voor *Dimensiegegevens*, indien *Ten laste van resultaat brengen* niet is aangevinkt voor *Basis activatype* en tenslotte voor *Rekeninggegevens*.

In tegenstelling tot de gang van zaken binnen de standaard onderhoudsfunctie wordt het panel *Uitsplitsing ramingsbedrag* hier **niet** getoond. Indien er sprake is van een krediet met een looptijd van meerdere jaren zal het systeem het volledige kredietbedrag in het startjaar opnemen. Vervolgens kan dit bedrag middels de standaard onderhoudsfunctie door de gebruiker eventueel verbijzonderd worden.

4.3.4 Verwijderen kostenrekening

Kostenrekeninggegevens kunnen sowieso altijd uit Fixed Assets Control worden verwijderd wanneer het saldo van de betreffende rekening 0,00 is.

Om gegevens te verwijderen van een kostenrekening waarvan het saldo **niet** gelijk aan 0,00 is (b.v. omdat deze rekening per abuis als investeringskredietrekening is aangemerkt), dient eerst binnen FMS bij de betreffende rekening de indicatie 'FAC investeringskredietrekening' te worden weggehaald.

Opmerking : naast het anticiperen op 'per abuis' geactiveerde investeringskredietrekeningen wordt er ook rekening gehouden met een 'achteraf geactiveerde investeringskredietrekeningen', b.v. omdat men in eerste instantie vergeten was een rekening als zodanig aan te merken. In een dergelijke situatie mist Fixed Assets Control de mutaties welke (binnen FMS) voor activering al aanwezig waren.

Om deze mutaties alsnog aan Fixed Assets Control aan te kunnen bieden is binnen FMS een functie aanwezig waarmee e.e.a. gerealiseerd kan worden.

4.4 Afsluiten investeringskredieten

Deze functie toont initiëel een lijst van alle aanwezige *goedgekeurde* investeringskredieten. Na selectie zal het systeem op basis van de waarde van de investeringskredietrubriek *Ten laste van resultaat brengen* het eerste panel van het afsluitingsproces tonen :

- Indien genoemde rubriek *niet* is aangevinkt wordt het invoerpanel *Nieuw activum* getoond
- Indien genoemde rubriek *wel* is aangevinkt wordt het invoerpanel *Correctie grootboek* getoond

Als voorbeeld wordt hieronder het startpanel voor *Nieuw activum* getoond :

Note : naast *Nieuw activum* en *Correctie grootboek* bestaat nog een optie *Aanvullende investering*. Middels *Soort mutatie* kan er tussen deze drie afsluitmogelijkheden worden gewisseld.

De initiële waarden voor activerings- en boekingsperiode worden door het systeem als volgt bepaald :

- Activeringsjaar = Eindjaar van het investeringskrediet + 1
- Periode = 1
- Boekjaar = Eindjaar van het investeringskrediet
- Periode = 12

Activeringsjaar / periode bepalen in principe wanneer de afschrijving c.q. renteberekening voor het activum moet starten, *boekjaar / periode* bepalen in welke periode de financiële consequenties worden geboekt. Het is natuurlijk altijd mogelijk om genoemde rubrieken aan te passen.

Note : bij een activeringsperiode van b.v. 2012-01 gaat het systeem er van uit dat de kapitaallasten (indien van toepassing) van het oorspronkelijke krediet t/m 2011-12 volledig zijn berekend / doorgeboekt.

Indien dit niet het geval is (omdat er b.v. nog geen afschrijvingsvoorstel t/m periode 2011-12 is aangevraagd / verwerkt, of omdat er nadien nog kostenmutaties zijn geweest), dan zal het systeem dit middels een boodschap melden (zie afbeelding). Het staat de gebruiker overigens vrij om deze te negeren.

4.4.1 Nieuw activum

Het aanmaken van een nieuw activum is binnen *Afsluiten kredieten* in wizardvorm geïmplementeerd. Het verloop is identiek aan dat van de invoerfunctie binnen de standaard-programmatuur en wordt om die reden hier niet verder toegelicht. Voor wat betreft het startpanel (zie vorige bladzijde) desondanks toch de navolgende kanttekeningen :

- Indien er sprake is van renteberekening controleert het systeem of ‘alle’ rente is berekend / geboekt tot aan (dus **niet** t/m) de activeringsperiode. Indien er een afwijking wordt geconstateerd wordt dit middels een waarschuwing (zie header panel) kenbaar gemaakt.
- Het nieuwe activum wordt aangemaakt op basis van de in het activeringsschema aanwezige gegevens, dus **niet** op basis van de defaults op activatype niveau. M.a.w. aangebrachte wijzigingen gaan niet verloren.

4.4.2 Aanvullende investering

M.b.t. een *aanvullende investering* (panel niet afgebeeld) geldt een belangrijke restrictie : de activeringsperiode van het af te sluiten krediet dient overeen te komen met de activeringsperiode van het gekozen activum. Deze optie is bedoeld, om binnen een gegeven boekjaar meerdere (kleinere) investeringskredieten van dezelfde ‘soort’ te bundelen in één enkel totaalactivum.

4.4.3 Correctie grootboek

Door middel van *Correctie grootboek* (panel niet afgebeeld) kan het saldo van een kostenrekening rechtstreeks overgeboekt worden naar een andere grootboekrekening. De procesgang is identiek aan de wijze waarop deze binnen de functie *Verantwoorden fin. mutaties* is geïmplementeerd, zie verder het handboek *Processen*. beschrijving achterwege kan blijven.

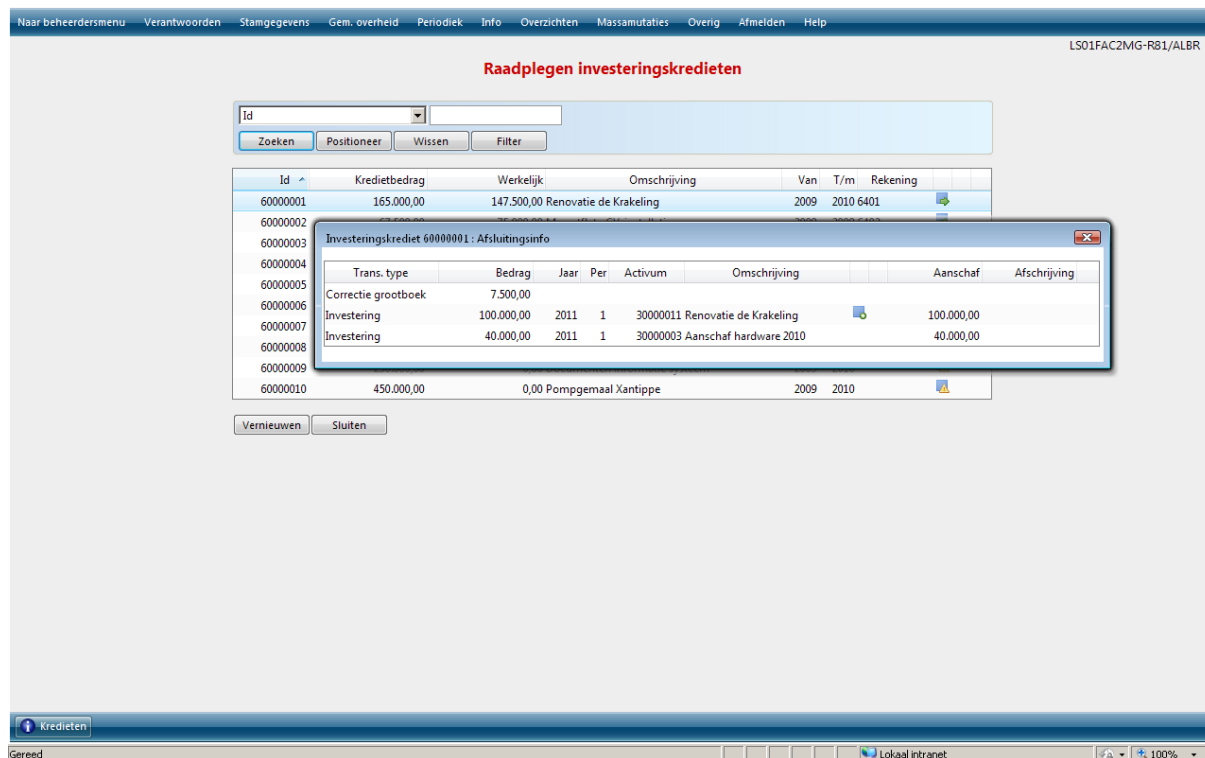
4.4.4 Nul kredieten

Zogenaamde *nul kredieten* (kredieten met een werkelijke waarde van 0,00 kunnen eveneens middels deze functie worden afgesloten. Er is bij afsluiting van een nul krediet vanzelfsprekend geen sprake van verdere (financiële) consequenties.

4.5 Journalisering

Journalposten met betrekking tot afschrijvings- en rentekosten volgen het normale patroon als omschreven in het standaard *Handboek Processen*. Vanzelfsprekend worden hierbij de bij het investeringskrediet vastgelegde rekeningnummers aangehouden.

Voor een beschrijving van de journalpost als gevolg van het afsluiten van een investeringskrediet gaan we uit van onderstaand voorbeeld. Hierbij de kanttekening dat op het moment van afsluiten de totale kosten 147.500,00 bedroegen, waarvan 80.000,00 op rekening 6401 was geboekt en het restant 67.500,00 op rekening 6403 :

Uit de afbeelding blijkt dat er sprake is van een drietal afsluitingstransacties : een nieuw activum ad 100.00,00 (type *Verbouwingen*), een aanvullende investering ad 40.000,00 op een bestaand activum (type *Hardware*), alsmede een z.g.n. grootboekcorrectie ad 7.500,00. E.e.a. resulteert in de navolgende journalpost :

6230	AW Verbouwingen	100.000,00	
a/2999	FAC tussenrekening		100.000,00-
6270	AW Hardware	40.000,00	
a/2999	FAC tussenrekening		40.000,00-
9999	Resutaatrekening	7.500,00	
a/2999	FAC tussenrekening		7.500,00-
2999	FAC tussenrekening	80.000,00	
a/6401	Kostenrekening (1)		80.000,00-
2999	FAC tussenrekening	67.500,00	
a/6403	Kostenrekening (2)		67.500,00-

Indien er handmatige afschrijvingen aanwezig zijn worden deze eveneens gejournaliseerd. Gesteld dat er in ons voorbeeld een bedrag ad 14.000,00 aan afschrijvingskosten aanwezig was, waarvan (in het afsluitingsproces) 10.000,00 werd toegerekend aan Verbouwingen en 4.000,00 aan Hardware, dan luidt de bijbehorende journaalpost :

2999	FAC tussenrekening	10.000,00	
a/6231	CA Verbouwingen		10.000,00-
2999	FAC tussenrekening	4.000,00	
a/6271	CA Hardware		4.000,00-
6231	CA Verbouwingen	14.000,00	
a/2999	FAC tussenrekening		14.000,00-

4.6 Verantwoorden werkelijke mutaties

Verantwoorden werkelijke mutaties

Jaar: Zoeken Positioneer Wissen Filter

	Jaar	Per	Bedrag	Omschrijving	Syst.nr.	Bkst.nr.	Fakt.nr.
☐	2009	3	75.000,00	Haalbaarheidsonderz. PCW	1393	3	
☐	2009	7	12.000,00	Extra slanghaspel	1437	123	
☐	2009	7	12.000,00	Extra slanghaspel	1438	123	
☐	2009	7	-12.000,00	Extra slanghaspel (dubbel)	1439	123	
☐	2009	7	37.500,00	HBO WC Valkenburg (1)	1440	123	
☐	2009	7	22.500,00	HBO WC Valkenburg (2)	1441	123	
☐	2009	7	8.000,00	16x e-Reader B&W	1442	123	
☐	2009	4	-75.000,00	Corr. HBHO P	1499	12345	

Vernieuwen > View-2 Bevestigen Verwijderen Sl

Verantwoorden
Details
Wijzigen
Transacties
Bevestigen

Werkelijke mutaties

Gereed

Lokaal intranet

Exclusief ten behoeve van de module *Gemeentelijke Overheid* is de functie *Verantwoorden* uitgebreid met de navolgende functionaliteiten :

- Wijzigen BBV-categorie**
 Middels *Verantwoorden* is het mogelijk gemaakt om de de BBV-categorie van de inkomende mutaties aan te passen. **Note** : mutaties **niet** zijnde *Vermeerderingen* worden in het lijstscherf weergegeven met een speciaal icon.

Wijzigen verantw. categorie

Systeemstuknummer: 1442

Grootboekperiode: 2009 7

Mutatie bedrag: 8.000,00

Verantw. categorie

Huidig: Vermeerdering

Nieuw: Bijdrage van derde

OK Annuleren

- **Nagekomen boekingen**

Wanneer een investeringskrediet binnen Fixed Assets Control is afgesloten en er vindt (binnen FMS) toch nog een boeking plaats op een bijbehorende (gekoppelde) kostenrekening, dan wordt de mutatie binnen FAC als *nagekomen boeking* aangemerkt. Dit houdt in dat :

- De mutatie **niet** in het saldo van de gekoppelde kostenrekening wordt bijgeteld
- De mutatie als *nagekomen boeking* binnen de functie Verantwoorden ter beschikking van de gebruiker komt

Hierdoor wordt het mogelijk om de mutatie op het activum te verantwoorden dat als gevolg van het afsluiten van het investeringskrediet is ontstaan (hier niet afgebeeld). Deze z.g.n. *verantwoording* geeft automatisch de journaalpost *Activa investeringsrekening a/ Kostenrekening krediet*, zodat na verwerking hiervan het grootboek en Fixed Assets Control weer in evenwicht zijn. **Note** : nagekomen boekingen zijn in het lijstscherf direct te herkennen aan een speciaal icon in de kolom *Opmerking*.

- **Initiële projectkosten**

Onder initiële projectkosten worden kosten verstaan die gemaakt zijn in het kader van de verkrijging van een activum. Wanneer de grootboekrekening waarop deze kosten (voorlopig) worden geboekt binnen FMS als FAC / IPC-rekening is aangemerkt, dan komen zij binnen Fixed Assets Control automatisch (binnen de functie *Verantwoorden*) ter beschikking van de gebruiker. De betreffende mutaties kunnen daar aan een investeringskrediet worden toegewezen. **Note** : ook initiële projectkosten zijn in het lijstscherf direct te herkennen aan een speciaal icon in de kolom *Opmerking*.

The screenshot shows a software dialog box titled "Toewijzen init. projectkosten". It has a light blue header and a white body. The body contains three input fields: "Systeemstuknummer" with the value "1570", "Grootboekperiode" with values "2009" and "12", and "Mutatie bedrag" with the value "50.000,00". Below these is a search field labeled "Investeringskrediet" with a magnifying glass icon. At the bottom of the dialog are two buttons: "OK" and "Annuleren".

- **Leningen en aflossingen**

Mutaties geboekt op een rekening die als Lening / Aflossing is gekenmerkt komen eveneens binnen de functie 'Verantwoorden' ter beschikking van de gebruiker. Het verantwoorden van dergelijke mutaties wordt besproken in het hoofdstuk dat specifiek aan het 'werken met leningen en aflossingen' is gewijd.

5 Leningen en aflossingen

5.1 Inleiding

Het behoeft geen betoog dat leningen zich binnen de vaste activa administratie anders dienen te gedragen dan de overige activa. Immers, leningen worden niet afgeschreven, maar afgelost. In dit hoofdstuk worden de onderlinge verschillen tussen leningen en ‘gewone’ activa aan de hand van een voorbeeld nader toegelicht.

5.1.1 Voornaamste uitgangspunten

Bij de implementatie is er van uit gegaan dat vastlegging van leningen en / of aflossingen alleen mogelijk dient te zijn via (mutaties in) het grootboek. Door het kenmerken van rekeningen als *Aflossing / Lening* rekening (zie hoofdstuk *Inrichtingsaspecten FMS*) wordt bereikt, dat hun (grootboek) mutaties automatisch ter beschikking komen binnen de Fixed Assets Control functie *Verantwoorden fin. muties*.

Zoals gezegd is het dus niet mogelijk om leningen en / of aflossingen primair in Fixed Assets Control vast te leggen. Een uitzondering op deze regel vormt het vastleggen van de z.g.n. **lopende leningen**. Dit zijn leningen, die reeds (in het grootboek) aanwezig zijn ten tijde van de ingebruikname van Fixed Assets Control.

Deze lopende leningen dienen in .csv-vorm te worden aangeboden en vervolgens, conform de werkwijze voor *lopende activa*, geïmporteerd en vervolgens geactiveerd te worden.

Tenslotte : voor het werken met leningen dienen één of meerdere speciale activatypes te zijn ingericht. Bij het aanmaken van deze types dient als activa categorie *Financiële VA* te worden gekozen, waarna de rubriek *Lening aan derden* zichtbaar wordt. Deze rubriek moet worden aangevinkt.

In onderstaande afbeelding is e.e.a. inzichtelijk gemaakt :

Toevoegen type
Algemeen

Id	LAD001
Omschrijving	Leningen aan woningcorporaties

Financiële dimensies

Kostenplaats	Optioneel
Kostendrager	Optioneel
Activiteit	Optioneel
Prestatie	Optioneel

Diversen

Activa categorie	Financiële VA
Lening aan derden	☒
Beperkte afschrijving	☐
Uitsl. van autom. afboeking	☐

5.2 Verantwoorden fin. mutaties

Zoals hiervoor reeds werd aangegeven dienen lening- en aflossingsmutaties in FAC veder verwerkt te worden middels de functie *Verantwoorden fin. mutaties*. De gebruiker heeft de keuze om een gegeven mutatie aan te merken als :

1. Een nieuwe lening
2. Een vermeerdering / vermindering van een bestaande lening
3. Een aflossing op een bestaande lening
4. Correctie grootboek (conform de werkwijze voor activa)

In de navolgende sub-paragrafen worden de verschillende mogelijkheden (met uitzondering van *Correctie grootboek*) waar nodig toegelicht.

5.2.1 Een nieuwe lening - algemeen

Na selectie van een grootboekmutatie en het aangeven dat het een nieuwe lening door de gebruiker zal het systeem als eerste onderstaand panel presenteren :

Verantwoorden mutatie

Systeemstuknummer	1819
Grootboekperiode	2009 1
Mutatie bedrag	120.000,00

Nog te verantwoorden	
Bedrag	120.000,00
Soort mutatie	Nieuwe lening
Ingangsperiode FAC	2009 1
Boekingsperiode	

Nieuwe lening	
Id	
Omschrijving	Lening Vivendis (1)
Hoofdactivum	+ ____
Type	____
Bedrag	120.000,00
Ingangsdatum	010109
Negatieve lening	☐
Jaarbedrag aflossing	____

Volgende	Details	Annuleren

Hierbij passen de navolgende aanvullende kanttekeningen :

Type

Indien een type wordt geselecteerd dat **niet** de indicatie *Lening aan derden* heeft, dan zal het systeem dit middels een foutboodschap melden.

Jaarbedrag aflossing

Zie de paragraaf m.b.t. (toekomstige) afschrijvingen e.d. verderop in dit hoofdstuk.

5.2.2 Een nieuwe lening – afschrijving en rente

Hieronder wordt alleen nog het panel m.b.t. afschrijvingen en rente getoond (de overige wizard-panels blijven hier verder buiten beschouwing) :

Toevoegen activum - Afschrijving en Rente

Systeemstuknummer	1819		
Grootboekperiode	2009	1	
Mutatie bedrag	120.000,00		

Id	1234567		
Omschrijving	Lening Vivendis (1)		

Leningbedrag	120.000,00	Looptijd	____
Aflossingen	____		
Restant lening	120.000,00		

Afschrijvingen

Afschrijvingsmethode	Niet afschrijven		
Afhandeling beginperiode	ProRato		
Afschrijving stopgezet	☐		

Startperiode	2009	1	
Afw. startperiode renteber.	____	____	

Rente

Renteberekeningsmethode	Boekwaarde begin boekjaar		
Rentetabel	RT00		Standaard rentetabel
Percentage	____		

Merk hierbij op dat :

- Er sprake is van de rubriek *Looptijd* i.p.v. *Levensduur* en dat de rubrieken *Afgeschreven periodes* en *Restant levensduur* niet worden getoond.
- Er vanzelfsprekend sprake is van afschrijvingsmethode *Niet afschrijven*. Dit wordt overigens niet door het systeem afgedwongen c.q. bewaakt.
- Er (facultatief) sprake kan zijn van rente berekening in het kader van de afschrijvingsrun en / of overzicht toekomstige afschrijvingen.

5.2.3 Mutaties bestaande lening

Mutaties op een bestaande lening kunnen zijn :

- aflossingsmutaties, of
- wijzigingen m.b.t. de hoofdsom.

Het sub-panel voor deze mutatiesoorten is identiek (*bedrag, omschrijving* en *gerelateerde lening*), om welke mutatiesoort het gaat wordt vanzelfsprekend middels de rubriek *Soort mutatie* aangegeven.

Als voorbeeld is onderstaand een afbeelding van het panel *Aanvullende lening* opgenomen :

Verantwoorden mutatie

Systeemstuknummer	1821
Grootboekperiode	2009 4
Mutatie bedrag	80.000,00

Nog te verantwoorden	
Bedrag	80.000,00
Soort mutatie	Aanv. lening
Ingangsperiode FAC	2009 4
Boekingsperiode	

Aanv. lening	
Bedrag	80.000,00
Omschrijving	Aanv. lening (RB 24538/4)
Lening	40000001 Lening woningcorp. ABCDE

OK	Details	Annuleren

Lening

Het spreekt voor zich dat er in de rubriek *Lening* uitsluitend een activum wordt geaccepteerd dat (middels het activatype) als lening is aangemerkt.

5.3 Overzicht toekomstige afschrijvingen

Zoals eerder vermeld kan voor een lening een *Jaarbedrag aflossing* worden opgegeven, zie *Nieuwe lening - algemeen*.

Vanaf de volgende release van Fixed Assets Control zal hier mee worden gerekend (alleen binnen de context van het *Overzicht toekomstige afschrijvingen*) voor de bepaling van de kapitaallasten (lees : de rentelasten) van een lening.

5.4 Leningen oude stijl

Indien u het *werken met leningen – nieuwe stijl* in gebruik wilt nemen **en** er zijn al *leningen oude stijl* aanwezig, dan dient u, voorafgaande aan het *ombouwen* van deze oude leningen, contact op te nemen met uw consultant.

6 Bijlagen

6.1 Annuitair afschrijven voor / na 2012.02

In de praktijk is gebleken dat de bestaande implementatie van annuitair afschrijven niet voldeed :

- Op basis van de oorspronkelijk aanschafwaarde, looptijd en rente-% werd steeds het totale amortisatieplan voor een activum berekend.
- Voor de afschrijvings- c.q. rentebedragen werd er op basis van aantal afgeschreven periodes ‘ingeprint’.

Conclusie : deze, op de oorspronkelijk aanschafwaarde gebaseerde berekeningsmethode hield dus geen enkele rekening met eventuele ‘boekwaardemutaties’ (in welke vorm dan ook). Dit leidde (soms) tot onacceptabele uitkomsten.

6.1.1 Gewijzigde berekening

Met ingang van release 2012.02 (eigenlijk 2012.01.002) is de berekeningsmethodiek volledig gewijzigd, hetgeen zich het best aan de hand van onderstaande tabel laat illustreren :

Basis gegevens	Voor 2012.02	Na 2012.02
Kapitaal	Aanschafwaarde	<i>Boekwaarde</i>
Looptijd	Levensduur	<i>Restant levensduur</i>
Rente-%	Rente-%	Rente-%

In woorden :

- Er wordt een amortisatieplan bepaald op basis van boekwaarde (begin boekjaar), restant levensduur en gegeven rente-%.
- Er wordt ‘ingeprint’ op basis van restant levensduur (i.p.v. op basis van aantal afgeschreven periodes).

Hierdoor wordt dus impliciet bereikt dat ‘boekwaardemutaties’ worden meegenomen in de berekeningen. Let wel, de berekeningen zijn in principe op jaarbasis. M.a.w. een mutatie in boekjaar 2011 wordt pas meegenomen in het amortisatieplan voor 2012 en verder !

Note

Hoewel waarschijnlijk puur theoretisch, maar toch : in het geval van een aanvullende investering worden geen inhaalafschrijvingen berekend indien de afschrijvingsmethode van het betreffende activum annuitair is. E.e.a. wordt, geheel volgens het hiervoor beschrevene, automatisch (?) in het volgend boekjaar verdisconteerd. Waarvan akte !